

TÜBİTAK

TEKNOLOJİ TİCARİLEŞTİRME EKOSİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÇALIŞTAYI

Akdeniz Bölgesi Değerlendirmesi

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MERKEZLERİ PLATFORMU

ÜSİMP

Bölge Hakkında Genel Bilgi

İlgili bölgedeki TTO sayısı, TÜBİTAK desteği alanları oranı, Toplam Univ Sayısı ve sosyoekonomik parametrelerin ön bilgi olarak verilmesi

İl	Nüfus ¹	İller Gelişmişlik ve Yatırım Teşvik Durumuna Göre Düzey ²	Üniversite Sayısı ³	TTO Durumu	TÜBİTAK TTO Desteği	Akademisyen Sayısı ³	TGB Sayısı ⁴	OSB Sayısı ⁵	Ar-Ge Merkezi Sayısı ⁶	Tasarım Merkezi Sayısı ⁶
Antalya	2.511.700	1	5	3	3*	3628	2	1	20	1
Isparta	444.914	2	2	1	1*	2501	1	3	1	-
Burdur	270.796	3	1	1	-	987	1	3	1	-
Mersin	1.840.425	3	4	1	2	2282	2	5	12	1
Hatay	1.628.894	4	2	2	-	1562	2	8	2	1
Maraş	1.154.102	5	2	1	-	1433	1	4	13	1
Adana	2.237.940	2	2	1	1	2634	1	4	12	8
Osmaniye	538.759	5	1	Bilgi Yok	-	511	1	2	3	-
Kıbrıs**	350.000+	-	30	1	-	4544	1	-	-	-

İl	TÜBİTAK ARDEB Proje Başvuru Sayısı ⁷ (2014-2018)	TÜBİTAK ARDEB Proje Kabul Sayısı ⁷ (2014-2018)	TÜBİTAK ARDEB 2014-2018 Proje Kabul Destek Bütçesi ⁷ (Milyon TL)	TÜBİTAK TEYDEB Firma Proje Başvuru Sayısına Göre Türkiye İl Sıralaması ⁸ (1995-2019)	Türk Patent ve Marka Kurumu Patent Başvuru Sayıları ⁹ (2015-2019)	Türk Patent ve Marka Kurumu Patent Tescil Sayıları ⁹ (2015-2019)
Antalya	1178	231	69,6	14	434	97
Isparta	1095	161	33,5	22-73	116	29
Burdur	232	28	6,6	22-73	60	12
Mersin	450	74	19,1	15	262	37
Hatay	361	44	10,4	22-73	128	26
Maraş	347	37	11,6	22-73	154	19
Adana	803	111	29,8	8	292	59
Osmaniye	115	12	2,4	22-73	29	4
Kıbrıs**	-	-	-	-	-	-

Bölge Hakkında Genel Bilgi

İl bazında gayrisafi yurt içi hasıla, iktisadi faaliyet kollarına göre (2018)

İl	Tarım	Sanayi	Hizmet	İl bazında kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla, 2018
Antalya	3,59% (1)	1,53% (2)	3,83% (1)	10.062 \$
Isparta	1,04%	0,27%	0,42%	7.400 \$
Burdur	0,82%	0,20%	0,23%	7.600 \$
Adana	3,02% (3)	1,97% (1)	1,81% (3)	6.900 \$
Mersin	3,28% (2)	1,27%	1,90% (2)	7.800 \$
Hatay	1,38%	1,36% (3)	1,30%	6.575 \$
Maraş	1,28%	1,13%	0,61%	5.750 \$
Osmaniye	0,64%	0,57%	0,31%	6.235 \$
Türkiye	-	-	-	9.693 \$

Bölge Hakkında Genel Bilgi

İl	Ar-Ge Merkezi Sayısı	Tarım	Makine Teç	Enerji	Gıda	Otomotiv	Tekstil	Demir ve Demir Dışı Metal	Yazılım	Kimya
Antalya	20	10	3	1	1	-	-	-	1	-
Isparta	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Burdur	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Mersin	12	1	3	-	3	1	-	-	-	-
Hatay	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Maraş	13	-	1	1	-	-	9	1	-	-
Adana	12	1	-	1	2	1	2	3	-	2
Osmaniye	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Toplam	64	13	8	3	6	3	11	5	2	2

Bölgedeki Kurumsal Performans

Verilen hizmetlerin niteliğinin değerlendirilmesi ve TUBITAK PG'leri ile karşılaştırılması

Bölgedeki Kurumsal Performans	Akdeniz	TR Ağırlıklı Ortalama
Ulusal proje başvurularının kabul oranı yeterlidir.	6,25	3,91
Ulusal proje başvurularından kabul edilenlerin proje başına alınan ortalama bütçe tutarı yeterlidir.	6,00	4,14
Uluslararası proje başvurularının kabul oranı yeterlidir.	4,00	3,10
Sanayi ve/veya üniversite işbirliğinde nitelikli çalışmalar yapmaktayız.	5,75	4,95
Sanayi ile işbirliği yapabilecek yetkinlikte akademik personelimiz veya araştırmacımız vardır.	6,00	5,32
Sanayiye proje yazma ve yürütme konusunda danışmanlık verebilecek yetkinliğe sahibiz.	6,50	5,80
Sanayiye proje yazma ve yürütme konusunda danışmanlık verebilecek yetkin insan gücü kapasitesine sahibiz.	6,25	5,60
Sanayi ve akademiye bir araya getirmek için düzenlediğimiz etkinlikler yeterlidir.	6,00	4,85
Aylık ortalama gerçekleşen işbirlikleri sayısı yeterli düzeydedir.	4,50	4,02
Ana kurum /Kuruluşumuz girişimcilik konusunda yeterli bilgiye sahiptir.*	5,75	5,31
Arayüz yapısı olarak girişimcilik konusunda yeterli düzeyde bilgilendirme ve eğitim etkinlikleri yapmaktayız.*	6,25	5,07
Girişimciliği teşvik etmek için fikir geliştirme atölyeleri gibi faaliyetlerimiz çok yeterlidir.*	4,50	4,13
Şirketleşme ve girişimcilik süreçlerine talepleri karşılayabilecek (önkuluçka ve kuluçka aşamalarında) yeterli desteği verebiliyoruz.*	5,00	4,59
ORTALAMA	5,60	4,68

Bölgesel İşbirlikleri

Bölgesel paydaşlarla yapılan işbirliklerinin niteliği ve niceliği

Bölgesel İşbirlikleri	Akdeniz	TR Ağırlıklı Ortalama
Bölgede çok ortaklı proje başvurularında üniversitenin de yer alması yönünde çalışmalar yürütmektedir.*	5,50	5,16
Diğer TTO'lar ile etkin bir şekilde işbirliği yürütmektedir.*	5,50	4,96
Bölgesel aktörler ile ortak patent başvurusu yapmaktadır.*	5,00	3,80
Bölgesel aktörler ile patentlerin ticarileştirilmesi yönünde çalışmalar yürütmektedir.*	5,00	3,85
ORTALAMA	5,25	4,44

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MERKEZLERİ PLATFORMU

ÜSİMP

Bölgenin İhtiyacı ile Uyum

Verilen hizmetlerin sosyo-ekonomik parametreler ile karşılaştırılması, arz ile talebin uyum oranının değerlendirilmesi,

Bölgenin İhtiyacı ile Uyum	Akdeniz	TR Ağırlıklı Ortalama
Girişimciler nezdinde yeteri kadar tanınmaktayız.*	6,25	4,82
Arayüz yapımız bölgemizde önemli bir birim olarak değerlendirilmektedir.*	6,25	5,10
Bölgemizin ekosistemi Ar-Ge, yenilikçilik ve girişimciliği teşvik yönünden yeterlidir.*	5,25	4,51
Bölgemizin iyileştirmeye açık alanlarını her yönüyle biliyoruz.*	6,50	5,40
Bölgedeki paydaşlarımızın yetkinliklerini ayrıntılı olarak biliyoruz.*	5,75	5,23
Bölgemizde çok iyi tanınmakta ve bilinmekteyiz.*	6,25	4,94
Bölgedeki sanayi/akademi paydaşlarımız ile ilişkilerimiz çok iyidir.*	6,25	5,50
Kendi kurum/kuruluşumuz dışında bölgesel /sektörel bir etkinlik de gösterebiliyoruz.*	5,75	4,86
ORTALAMA	6,03	5,05

Performansa Etki eden Faktörler

Kurumların bireysel performansını etkileyen bölgesel özellikler, Bireysel performansın kolektif olarak Bölgeye yansımaları

Performansa Etki Eden Faktörler	Akdeniz	TR Ağırlıklı Ortalama
Sanayi kuruluşları/üniversitelerde işbirliği kültürü ve alışkanlığı bulunmaktadır.*	4,50	3,96
Aylık ortalama gerçekleşen işbirlikleri sayısı yeterli düzeydedir.*	4,50	4,02
Şirketleşme ve girişimcilik süreçlerine talepleri karşılayabilecek (önkuluçka ve kuluçka aşamalarında) yeterli desteği verebiliyoruz.	5,00	4,59
Bölgemizin ekosistemi Ar-Ge, yenilikçilik ve girişimciliği teşvik yönünden yeterlidir.	5,25	4,51
Bölgemizin iyileştirmeye açık alanlarını her yönüyle biliyoruz.	6,50	5,40
Birbirinden kopuk, tamamlayıcılıktan uzak çok farklı destek mekanizma ve araçlarının bulunması.	5,25	4,63
Arayüzlerin işlevleri konusunda farkındalık eksikliği*	4,50	4,69
Üniversite ve Sanayi kesimlerinde farkındalık eksikliği.	4,00	4,81
Hizmet talebinin yetersizliği nedeni ile elde edilen gelirin yetersizliği.	4,50	5,21
ORTALAMA	4,89	4,65

Ulusal Ekosisteme Katkı

Bölgesel Katkının ulusal ekosistemdeki yeri, üniversite/TTO bazında ihtisaslaşma gereksinimi

- Akdeniz TTO için ihtisas alanı TARIM

Akdeniz Üniversitesi tarımsal araştırmalar konusunda özellikle ıslahta çok değerli akademisyenlere sahiptir. Bu akademisyenler bölgede bulunan 10 tarım odaklı Ar-Ge merkezi ile ÜSİ kapsamında çalışmaktadır.

- Akdeniz TTO için ihtisas alanı TURİZM TEKNOLOJİLERİ

Türkiye'deki otellerin %20'si ve işletme belgeli yatakların %47'si Antalya'dadır. 2019 yılında Antalya'ya gelen turist sayısı 15 milyonu geçmiştir. Bu özellikleri ile Antalya'da turizm teknolojisi ve yazılımıyla ilgili girişimci sayısı her yıl artmaktadır.

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MERKEZLERİ PLATFORMU

ÜSİMP

Ulusal Ekosisteme Katkı

Bölgesel Katkının ulusal ekosistemdeki yeri, üniversite/TTO bazında ihtisaslaşma gereksinimi

- Mehmet Akif Üniversitesi TTO'su için HAYVANCILIK

Mehmet Akif Üniversitesi hayvancılık konusunda ihtisas üniversitesi oldu. Bu bağlamda veterinerlik fakültesi her geçen gün güçlenmektedir. Hayvancılık ihtisas alanını yatayda kesen diğer bilim dalları da güç kazanmaktadır.

- Sütçü İmam Üniversitesi TTO'su TEKSTİL

Maraş'ta tekstil konulu 9 Ar-Ge bulunmaktadır.

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MERKEZLERİ PLATFORMU

ÜSİMP

Yaşanan Sıkıntılar -1

Teknoloji Transferi ve TTO faaliyetlerinin sürdürülmesinde yaşanan güçlükler, kurumsal, bölgesel ve ulusal bazda kök nedenleri

Yaşanan Sıkıntılar (Kurumsal)	Akdeniz	TR Ağırlıklı Ortalama
TTO yapılarındaki farklılıklar nedeni ile ortaya çıkan uyumsuzluklar*	6,00	4,20
Farklı TTO yapılarında hizmetler/lisanslama karşılığı sağlanan gelirin muhasebeleştirilmesi sorunları*	5,75	5,26
Yetenekli ve eğitimli personel temini.*	5,50	5,40
Personel istihdamının liyakate uygun bir şekilde sürdürülebilmesi için kadro ve kaynak yaratılması.*	5,75	5,56
Faaliyetlerin sürdürülmesi için gerekli mali sürdürülebilirlik güçlükleri.*	6,75	5,92
Hizmet portföyünün kısıtlılığı nedeni ile sağlanan gelirin yetersizliği.*	5,25	5,30
Hizmet talebinin yetersizliği nedeni ile elde edilen gelirin yetersizliği.*	4,50	5,21
Akademik patent başvuru ve idame giderlerinin teminindeki güçlükler.*	5,25	5,05
TTO'ların bilgiyi ticarileştirmek için ihtiyaç duyduğu temel fon kaynaklarına sahip olmamaları*	6,50	5,77
Üniversitelerin çekirdek fonu ve/veya konsept doğrulama fonu için standart bir sisteme sahip olmamaları*	6,50	5,66
ORTALAMA	5,78	5,33

Yaşanan Sıkıntılar-2

Teknoloji Transferi ve TTO faaliyetlerinin sürdürülmesinde yaşanan güçlükler, kurumsal, bölgesel ve ulusal bazda kök nedenleri

Yaşanan Sıkıntılar (Bölgesel)	Akdeniz	TR Ağırlıklı Ortalama
Hizmet portföyünün kısıtlılığı nedeni ile sağlanan gelirin yetersizliği.	5,25	5,30
Hizmet talebinin yetersizliği nedeni ile elde edilen gelirin yetersizliği.	4,50	5,21
Akademik patent başvuru ve idame giderlerinin teminindeki güçlükler.	5,25	5,05
ORTALAMA	5,00	5,19

Yaşanan Sıkıntılar

Teknoloji Transferi ve TTO faaliyetlerinin sürdürülmesinde yaşanan güçlükler, kurumsal, bölgesel ve ulusal bazda kök nedenleri

Yaşanan Sıkıntılar (Ulusal)	Akdeniz	TR Ağırlıklı Ortalama
Birbirinden kopuk, tamamlayıcılıktan uzak çok farklı destek mekanizma ve araçlarının bulunması.*	5,25	4,63
“2547 Sayılı Yasaya Eklenen 58(k) maddesi”, veya “KÜSİ Çalışma Grubu” gibi benzer hedeflere hizmet eden farklı yapı ve düzenlemelerin aynı anda sistemde bulunmaları*	6,00	4,71
6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun uygulanabilirliğindeki güçlükler*	6,25	4,78
Sanayi tarafından fonlanan araştırmalar için standardize bir sistem olmayışı.*	5,50	4,89
Akademik sonuçların sanayiye aktarılması sürecinin ve mekanizmalarının belirsizliği.*	5,75	4,94
Patentlerin lisanslanma süreçlerinde kamu ihale yönetmeliğinin geçerliliği görüşünün yarattığı sonuçlar*	6,75	5,02
Arayüzlerin işlevleri konusunda farkındalık eksikliği*	4,50	4,69
Üniversite ve Sanayi kesimlerinde farkındalık eksikliği.*	4,00	4,81
Yetkin Personel yetiştirilmesine yönelik eğitim programlarının eksikliği.*	5,50	4,95
Akademisyen şirketlerinin henüz yeterince “bilgi tabanlı” olmamaları*	5,25	4,61
Kuluçka programlarında finansman ile geliştirme ve sürdürme sorunları*	6,00	5,58
ORTALAMA	5,52	4,87

Bölgesel Bakış Açısı ile İyileştirme Önerileri

Kurumların performansını etkileyen noktaların bölgesel ve/veya ulusal düzlemde giderilebilmesine yönelik iyileştirme önerileri

- TTO'ların çalışma motivasyonlarının artırılmasına yönelik uygulamaların eksikliği (TTO'ların destek süreçlerinden/mekanizmalarından daha fazla pay almalarının sağlanması, tanıma-takdir süreçlerinin eksikliği vb.)
- Birbirlerini desteklemesi beklenen, gereken regülasyonlarda ki farklılıklar/uyumsuzluklar.
- Geleneksel üniversite yapılarının, mali ve idari uygulamaların TTO'lardan beklenen iş ve işlemler için yeterince esnek alanlar yaratamaması, hatta önemli sayılabilecek engeller oluşturmaları.
- TTO finansman süreçleriyle ilgili yaşanan belirsizliklerin nitelikli insan kaynağı bulma da yarattığı güçlükler, TTO uzmanı olma, alanda kariyer yapma motivasyonunu düşürmesi, alan dışına çıkışları hızlandırması, personel kayıpları.

Bölgesel Bakış Açısı ile İyileştirme Önerileri

Kurumların performansını etkileyen noktaların bölgesel ve/veya ulusal düzlemde giderilebilmesine yönelik iyileştirme önerileri

- TTO 2547 sayılı kanunda tanımlanmalı.
- Üniversite tarafında olmalı ancak TGB muafiyetlerinden faydalanabilen kamu iktisadi bir teşebbüs niteliğinde olmalı.
- Girişimcilik ekosisteminin tüm bölgesel ve ulusal aktörlerle koordineli çalışmalı. TTO yöneticisi Üniversite Yönetim Kurulunun bir üyesi olmalı.
- TTO'ların finansmanında son derece önemli olan 1513 ve 1601 programlarının destek süreçlerinde yaşanan olumsuzluklar (proje sonuçlarının açıklanmasında yaşanan gecikmeler, proje bütçelerinin iletimi ve harcanmasındaki katılıklar)

Teşekkürler...

www.usimp.org.tr
usimp@usimp.org.tr

LinkedIn: <http://www.linkedin.com/groups?gid=4529722>

Twitter: <https://twitter.com/usimplatformu>

Facebook: <https://www.facebook.com/usim.plattformu>

ÜNİVERSİTE
SANAYİ
İŞBİRLİĞİ
ÜSİMP

ÜSİMP

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MERKEZLERİ PLATFORMU